

Asukkaiden tavaralainamo

5/2020

Mikä on tavaralainaamo?

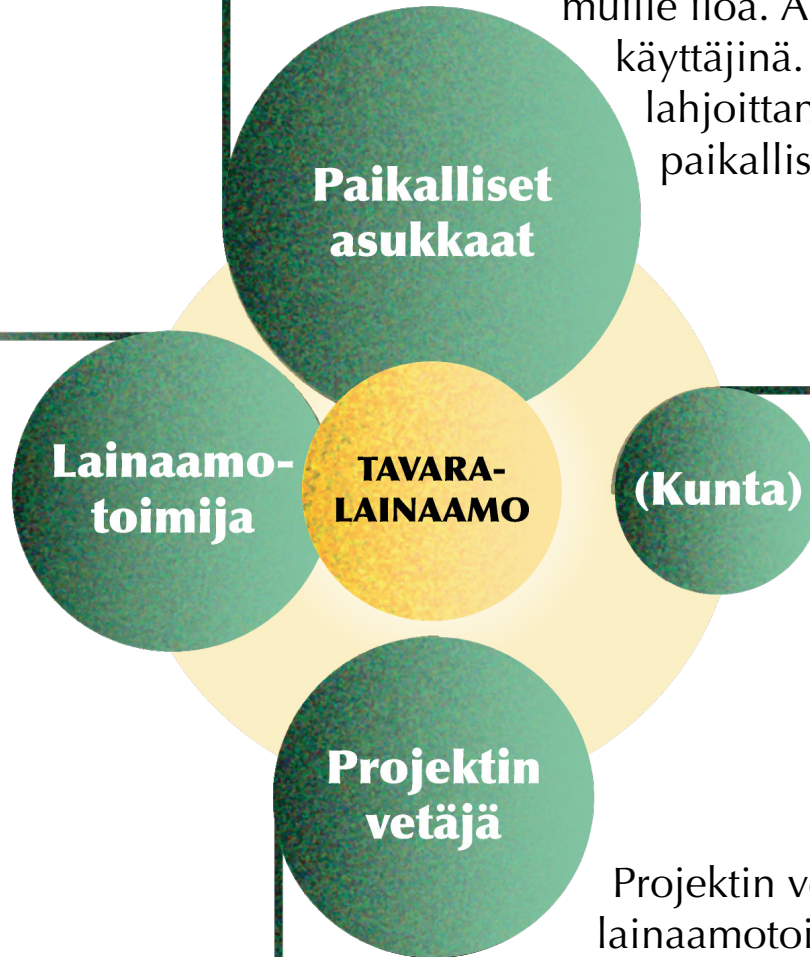
Asukkaiden tavaralainaamo on kuntalaisten osallistamista paikalliseen palveluntuotantoon, yhteiseen hyvään ja kestäväan kehitykseen. Lainaamosta voi lainata asukkaiden lahjoittamia tavaroita esimerkiksi paikallisesta kirjastosta. Tai miksei jonkin paikallisen putiikin nurkasta tai kylätaloltakin?

Lainaamo luo lähialueen ihmisille lisää harrastusmahdollisuuksia, ja säästää rahaa ja luontoa, kun kaikkea ei tarvitse hankkia omaksi. Lainaamo voi luoda myös yhteisöllisyyttä, kun asukkaat näkevät yhteisen ponnistuksensa tuloksen. Tekstiilipesuri tai ompelukone omalta kylältä? Siinäpä moderni palvelu ja elinvoimaa maaseudulle!

Lainaamo on tekijöidensä näköinen ja ottaa huomioon paikkakunnan erikoispiirteet. Saisiko teidän lainaamostanne lainata lumikenkiä, onkivapoja vai lehtipuhallinta? Parhaimmillaan lainaamo tukee myös paikallisia vuokrausyrityksiä keräämällä heidän yhteystietonsa näkyville.

Miten tavaralainaamo toimii?

Asukkaiden tavaralainaamon perustamiseen tarvitaan lainaamotoimija, joka haluaa alkaa pyörittämään lainaamo-toimintaa. Toimijan roolina tulee olemaan lainattavien tavaroiden säilytys ja lainaaminen asukkaille. Toimijan vastuulle voi myös jäädä mahdolliset koneiden huollot.

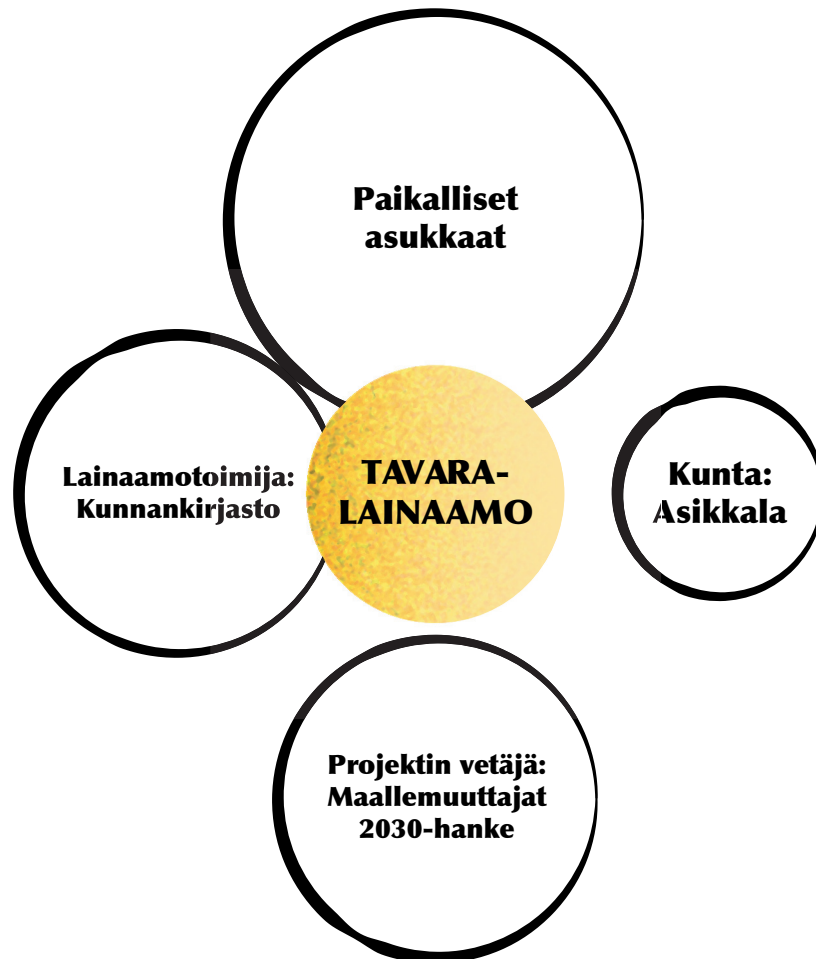

Paikalliset asukkaat toimivat tässä konseptissa lainaamon tavaroiden lahjoittajina. Asukkaat voivat lahjoittaa ylimääräiseksi kokemaan, hyödyllistä ja hyväkuntoista tavaraa, joista voisi olla muille iloa. Asukkaat toimivat myös palvelun käyttäjinä. Lainaaminen ei edellytä, että olisi lahjoittanut lainaamolle. Lainaamo on koko paikalliselle yhteisölle käytössä.

Kunnan rooli voi olla lainaamossa avustaminen, tai vaikka projektityöntekijän hakeminen. Kunnalta voi saada myös viestinnällistä apua.

Projektin vetäjä voi olla sama tai eri taho kuin lainaamotoimija. Projektin vetäjä toimii alulle panevana voimana ja perustaa lainaamon. Hän järjestää lahjoitustavaroiden keräyksen ja siitä viestinnän, sekä huolehtii lainaamon tarvitsemista käytännön asioista.

Maallemuuttajat 2030– hankkeen tavaralainaamon toimintamalli

Maallemuuttajat 2030 -hankkeessa luodussa tavaralainaamossa lainaajatoimija on kirjasto, joka asetti raameja lainaamon toiminnalle. Kirjastolla lainaus-toiminta on vakiintunutta.

Hanketyöntekijät toimivat projektin alullepanijana, ja toteuttivat ideoinnin, lahjoitustavaroiden keräyksen ja siitä viestinnän. Lisäksi hankehenkilökunta suunnitteleli lainauksen käytäntöjä, teki käyttöohjeita ja toteutti fyysisen lainaushyllyn kirjastoon.

Paikalliset asukkaat lahjoittivat lainaamolle mm. ompelukoneen, saumurin, höyrypesurin ja keittiövälineitä.

Kunta antoi lainaamolle näkyvyyttä esim. somekanavissaan sekä ideoi yhdessä hankehenkilökunnan kanssa. Kunta myös kiitti tavaroiden lahjoittajia paikallisen kahvilan lahjakortilla.

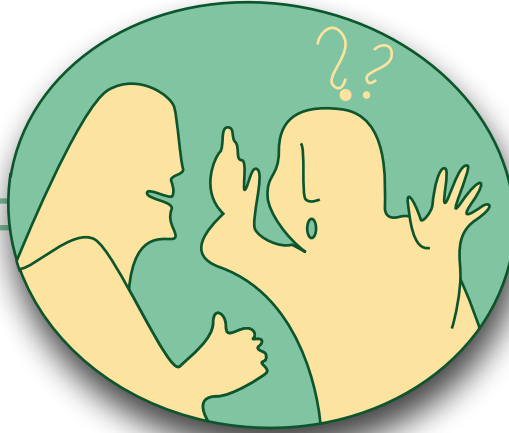
Miten luodaan tavaralainaamo?

Ottakaa selvää paikallisista lainaus/vuokrauspalveluista:
mitä lainataan jo?

-yhdistykset
-yrittäjät

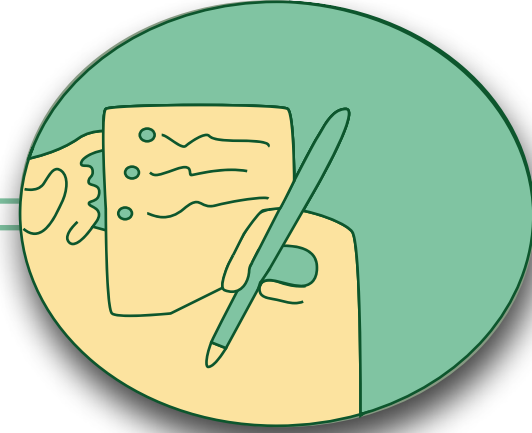
Kartoittakaa, olisiko joku taho kiinnostunut aktiivisen toimijan roolista. Esimerkiksi kyläyhdistys, kyläkauppa, urheiluseura, tai paikallinen kirjasto?

Millaista tavaraa paikalliset tahtovat lainata tai vuokrata?

Voitte toteuttaa kyselyä asukkaille internetissä ja/tai paikallisen kaupan tai kirjaston tiloissa, tai kutsua vaikka koko kylän kokoontumiseen lainaamoja suunnittelemaan!

Lainaamo toimii parhaiten, kun asukkaiden toiveet on huomioitu.

Projektin vetäjän kannattaa summata asukkailta ja toimijoilta saadut tiedot ja toiveet.

Listatkaa suosituimmat lainattavat tavarat ja ilmi tulleet käytännön asiat ylös ja lähtekää niistä liikkeelle.

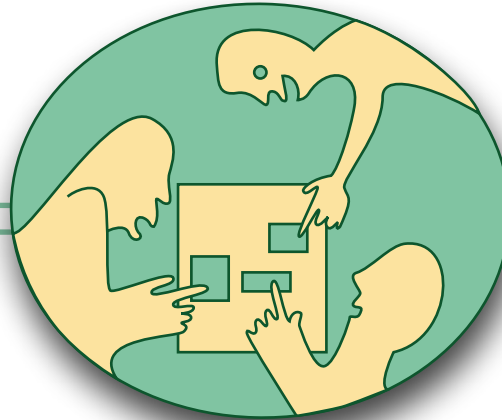
Sopikaa yhdessä lainaamotoimijan kanssa:

Miten lainaussysteemi toimii?

Millaisissa tiloissa?

Mitkä ovat realiteetit?

Asettakaa yhteiset raamit lainaustoiminnalle ja pohtikaa, miten toimitaan tavaroiden vahingoittumistilanteissa.

Suunnitelkaa tavaroiden keräyskampanja.

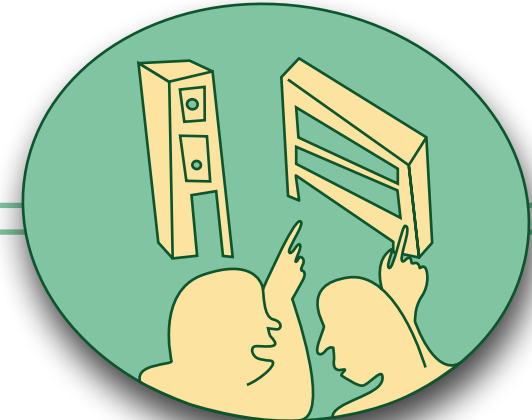
Ottaako tavaralahjoittaja ensin yhteyttä?

Haetaanko, vai tuodaanko tavara?

Onko lahjoittaminen valvottua, vai voiko tavarat vain jättää esim. tavaroille varattuun tilaan?

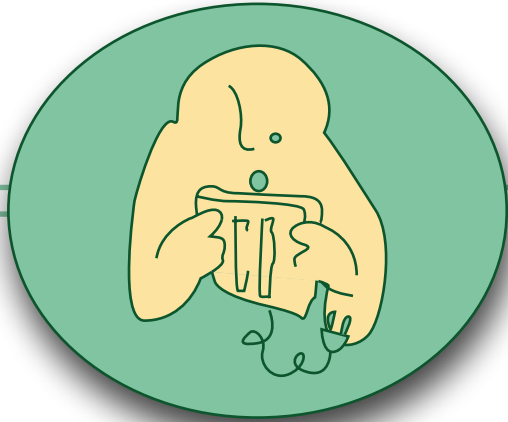
Voitte kerätä vain tiettyjä tavaroita tai vapaammin hyödyllisiä tavaroita. Markkinoikaa lainaustoimintaa jo keräyskampanjan avulla, mm.

- paikallislehdet
- ilmoitustaulut
- kylän raitti
- sosiaalinen media

Olkaa valmiina mahdollisiin tavaralahjoitus yhteydenottoihin ja samalla voitte suunnitella tilaa ja tavaroiden säilytystä sekä käyttöohjeita:

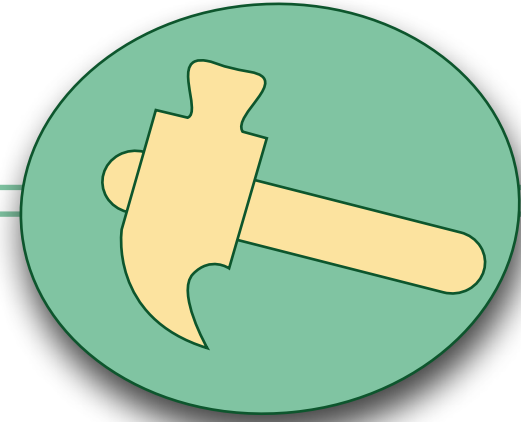
Kuinka meidän tavaralahjoitus toimii ja miten se näkyy asiakkaalle?

Kerättyänne tavarat tarkastakaa niiden kunto. Suunnitelkaa mahdolliset huollot nyt tai tulevaisuudessa, sekä huoltojen rahoitus.

Tässä vaiheessa tila ja tavaran säilytys- ja lainausratkaisut on mietitty, tavarat ovat lainausvalmiudessa, enää puuttuu avajaistilaisuuden järjestäminen, joten...
pitäkää juhlat ja toivottakaa lainaajat tervetulleiksi!

Tavarat ovat nyt lainauskäytössä ja niiden kunto tulee tarkistaa säännöllisin väliajoin.

Maallemuuttajat 2030-hankkeessa toteutettu tavaralainaamo

Hanke,
kirjasto,
kunta

1 Suunniteltiin lainaamoja yhdessä kunnan ja kirjaston kanssa

Hanke

2 Tutkittiin asukkaiden tarpeita ja mitä he halusivat lainaisivat

Hanke

3 Järjestettiin keräyskampanja, jossa lahjoitettavia tavaroita pyydettiin asukkailta

Hanke

4 Noudettiin tavarat asukkaiden kotoa

Hanke

5 Tarkistettiin tavaroiden mekaaniset ominaisuudet ja toimivuus

Hanke,
Valtuutetut huoltajat

6 Huollettiin huoltoa kaipaavat tavarat ennen käyttöönottoa

Hanke

7 Toteutettiin säilytysratkaisut tavaroille, sekä tehtiin juliste, jossa esiteltiin alueen muita vuokrauspalveluja

Kirjasto

8 Kirjattiin tavarat tietokantaan ja lainaustoiminta aloitettiin

Lainaustoiminta tapahtuu kirjaston tiloissa kirjaston säännöillä

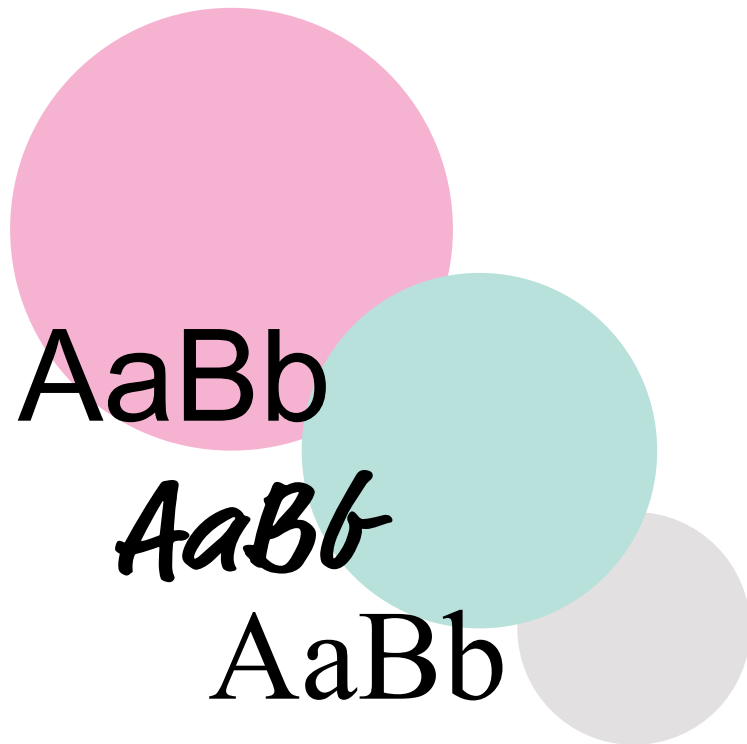
Kirjasto

9 Tavarat huolletaan tarpeen mukaan tai säännöllisin väliajoin

Kirjasto

10 Lopuksi tavarat hävitetään kierrättämällä asianmukaisesti

Miltä tavaralainaamo näyttää?

Kannattaa antaa pieni hetki ja ajatus myös lainaamon ilmeeseen ja graafiseen ohjeistoon. Ohjeistus on vapaaehtoinen, mutta siitä on hyötyä pidemmällä aikavälillä. Sen avulla teette lainaamostanne tunnistettavamman, kun kaikki mainonta ym. materiaali toistaa lainaamonne ilmettä. Näin myös käyttäjien on helpompi luoda mielikuva lainaamostanne ja sen toiminnasta.

Perusasioiksi graafiseen ohjeistoon riittää..

- fontti eli kirjasin, jota käytätte kaikessa lainaamoon liittyvässä viestinnässä
- kaksi-kolme väriä, jotka kuvaavat lainaamoanne parhaiten
- lainaamon logo, joka toistuu lainaamon yhteydessä ja kuvaa lainaamoanne

Maallemuuttajat 2030-hankkeen ohjeistoon voitte tutustua seuraavalla sivulla.

Maallemuuttajat 2030-hankkeen ohjeistoesimerkki:

Tavaralainaaamo – graafinen ohjeisto 2020

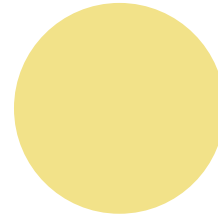
*Suunnittelu: Outi Wright,
Palvelumuotoilun opiskelija,
LAB-Ammattikorkeakoulun Muotoiluinstituutti*

Värimaailma

Tavaralainaaamo lainaa vihreän sävyjä Asikkalan logosta. Raikas vihreä ja luotettava tumman vihreä kuvastava paikallista luontoa. Kermainen beige tuo pehmeyttä.

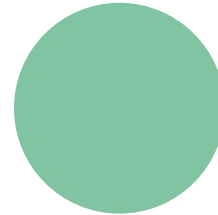
Pehmeä

CMYK: 1,9,44,0
RGB: 253,227,159
HEX #fde39f

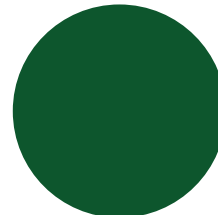
Raikas

CMYK: 50,4,45,0
RGB: 131,195,161
HEX #83c3a1

Luotettava

CMYK: 90,39,99,39
RGB: 5,86,44
HEX #05562c

Fontti

Tavaralainaaamon fonttina käytetään Optima-fonttia sekä sen erilaisia leikkauksia.

Optima regular - ABC123

Optima italic - ABC123

Optima bold - ABC123

Optima bold italic - ABC123

Optima extrablack - ABC123

Logon suoja-alue

Logon käyttö

Käyttö valkoisella tai vaalealla pohjalla on suositeltavaa, jotta logo erottuu selkeästi.

Logo käyttö on sallittu vain alkuperäistiedoston värillisenä tai mustavalkoisena versiona. Sitä ei tule muokata millään tavoin.

BUSINESS MODEL CANVAS

Kumppanit Maallemuuttajat 2030 -hanke suunnitellut ja toteuttanut lainaamo-toimintaa Asikkalan kunta Lahjoittajat	Ydintoiminnot Lainattavat tavarat esillä kirjastossa Tuotteiden kunnon tarkastaminen ja huollot Lainausjärjestelmän ylläpito	Arvolupaus Asukas voi käyttää erilaisia tavaroita lainaamalla niitä, rahaa ja luonnonvaroja säästy. Asukkailla enemmän harrastusmahdollisuuksia. Tilaa säästy kotona, kun ei tarvitse hankkia harvemmin käytettyjä tavaroita kotiin. Asukkaan ei tarvitse sitoutua tavaroiden huoltoon.	Asiakassuhde Pitkäaikainen tai kertaluontoinen Itsepalvelu	Asiakasryhmät Paikalliset asukkaat Vapaa-ajan asukkaat (Muiden kuntien asukkaat)
	Resurssit Fyysinen tila ja lainattavat tavarat Kirjastolla toimiva lainausjärjestelmä Kirjaston henkilökunnan työaika Hankehenkilökunnan työaika		Kanavat Kirjaston internetsivut Kirjaston somekanavat Asikkalan kunnan somekanavat Paikallissanomalehdet Asikkalan kesäposti-lehti Fyysinen lainaushylly kirjastossa Maallemuuttajat 2030 -hankkeen viestintä "Puskaradio"	
Kulurakenne Kirjaston henkilökunnan työaika Huollot Hyllyrakenne ja siihen tarvittavat varusteet maksettu Maallemuuttajat 2030 -hankkeen puolesta Lahjoittajille annetut kahvilalahjakortit		Tulovirrat Kirjaston toiminta on julkinen palvelu eikä sen tarkoitus ole tuottaa liiketaloudellista voittoa. Rikkoontuneiden tavaroiden korvaussummat kirjastolle, joilla hankitaan vastaava tavara.		